

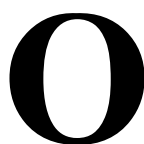
BELANGRIJK BERICHT

Indien U een rood kruis opmerkt in de onderstaande letter O, is dit een teken dat wij van U het lidgeld voor het jaar 2010 nog niet hebben ontvangen.

U kunt uw bijdrage nog storten tot einde juni 2010 op rekening nr. 210-0297504-57. Indien wij Uw storting niet ontvangen voor deze datum zal dit ook het laatste nummer van de Flash Medailles zijn dat wij U toesturen.

Dank voor Uw begrip.

De penningmeester.

AVIS IMPORTANT

Si vous trouvez une croix rouge dans la lettre O ci-dessus nous vous faisons remarquer que nous attendons toujours votre cotisation pour l'année 2010. Vous pouvez encore la verser jusqu'à fin juin 2010 au compte n° 210-0927504-57. Sans réaction de votre part avant cette date ceci sera le dernier numéro du Flash Médailles que nous vous enverrons.

Merci de votre compréhension.

Le trésorier.

LE MOT DU PRÉSIDENT

*« Le temps a laissé son manteau
De vent, de froidure et de pluie,
Et s'est vestu de brouderies,*

De soleil luysant, cler et beau »

Ces vers du poète français, Charles d'Orléans, prince de France (1394-1465), nous invitent à la fête du printemps, de l'été qui approche.

Je voudrais vous soumettre une idée pour le renouveau et qui donnera des articles pour notre Flash Médailles : à l'instar de ce qui se fait pour « mon premier emploi, mon premier salaire », j'aimerais que chacun de vous rédige un petit texte sur sa « première médaille ».

Et comme l'exemple doit toujours venir d'en haut, je m'y colle et vous trouverez mon article dans cette livraison.

Notre trésorier est relativement satisfait : les cotisations 2010 entrent, mais certains se laissent encore tirer l'oreille : allons, chers amis, mettez-vous en ordre et notre association vous en saura gré.

N'oubliez pas nos futurs rendez-vous : le 17 avril, réunion informelle des membres qui le souhaitent, le 26 juin, assemblée générale, le 11 septembre, bourse inter-membres¹ et le 25 septembre, l'excursion culturelle et familiale à Liège.

La médaille 2009, qui sera remise lors de l'assemblée générale, est en voie de réalisation. Elle est l'œuvre de Wivine Vernieuwe, une artiste gantoise, née à Mortsel en 1951.

A vous revoir bientôt,

Marc Vancraenbroeck
Président

¹ Ces trois réunions auront lieu à l'Euro Volley Center à Vilvorde

WOORD VAN DE VOORZITTER

*« Le temps a laissé son manteau
De vent, de froidure et de pluie,
Et s'est vestu de brouderies,*

De soleil luysant, cler et beau »

Dit gedicht van de Franse dichter, Charles d'Orléans, prins van Frankrijk (1394 – 1465), nodigt ons uit te genieten van het feest van de lente, van de naderende zomer.

Ik zou U graag een idee voorleggen voor dit voorjaar dat ons gegarandeerd nieuwe stof zal opleveren voor onze Flash Medailles. In navolging van « mijn eerste werk, mijn eerste salaris », zou ik graag hebben dat iedereen, zonder uitzondering, een kleine tekst zou maken met als titel « mijn eerste medaille ». Ik geef in het huidige tijdschrift al het goede voorbeeld.

Onze schatbewaarder is relatief tevreden : de lidgelden van 2010 komen regelmatig binnen, maar sommigen moeten we toch weer aan hun oren trekken. Beste vrienden, stel U in regel en wij zullen U dankbaar zijn.

Vergeet ook onze volgende bijeenkomsten niet : op 17 april, na de raad van bestuur, verwachten wij U met uw nieuwe vondsten. Op 26 juni, de algemene vergadering, op 11 september, de ruilbeurs, en op 25 september onze culturele en familiale uitstap.

De medaille 2009, die zal uitgedeeld worden op de algemene vergadering, nadert stilaan zijn afwerking. Zij is het werk van Wivine Vernieuwe, een Gentse kunstenares, geboren te Mortsel in 1951.

In de hoop U binnenkort te mogen ontmoeten,

Marc Vancraenbroeck
Voorzitter

MA PREMIÈRE MÉDAILLE

Marc Vancraenbroeck

J'étais un peu las de rassembler des monnaies contemporaines et, à l'occasion de la Foire qui se tenait en octobre 1987 au Musée de l'Aviation, je m'y rendis et aperçu l'objet numismatique qui allait décider de l'avenir.

Sur une table reposait la médaille du général Georges Moulaert, exécutée par Alphonse Darville en 1938 et frappée chez J. Fonson. Elle est reproduite dans mon ouvrage sur les médailles du Congo, page 56, numéro 34 et a un diamètre de 84,3 mm (et non de 82 mm comme indiqué par erreur)².

Ce fut le début de ma collection des médailles du Congo belge, suivie d'autres pièces sur des sujets variés : les articles que j'ai publié en font foi.

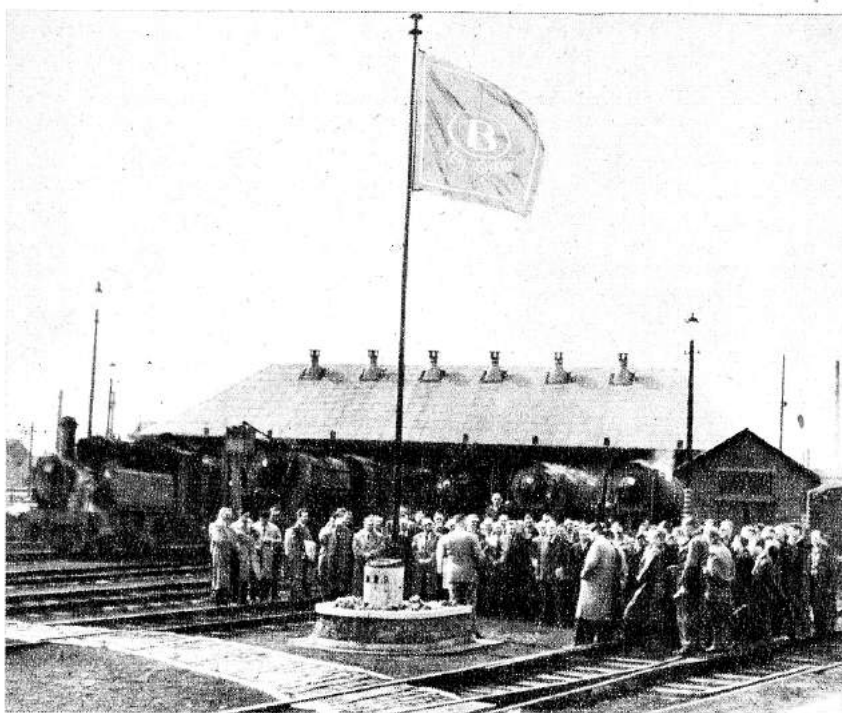
La médaille de Darville est toujours en ma possession avec ce qui me reste de ma collection congolaise et a marqué le début de mon affection pour ces objets numismatiques si attachants et pleins d'enseignements.

² Marc VANCRAENBROECK, *Les médailles de la présence belge en Afrique Centrale 1876-1960*, Bibliothèque Royale de Belgique, Bruxelles 1996.

Medailles en plaketten van de 'Veiligheidscampagne' der Belgische Spoorwegen uit de vorige eeuw.

Firmin De Smet

Wanneer de N.M.B.S. voor het jaar 1952 de balans opmaakten van de arbeidsongevallen op het werk, kwam men tot een onthutsende vaststelling. Men kwam aan 9773 ongevallen, dat was bijna 1 gekwetste op elke 5 arbeiders. Deze toestand moest veranderen, de maatschappij deed toen een beroep op het solidariteitsgevoel van zijn personeel en richtte in het jaar 1954 de 'Veiligheidscampagne' in. Het jaar daarop in 1955 zakte het aantal ongevallen al tot 5180, dat is al de helft minder dan in 1952. Om de inspanningen te belonen mochten een honderdtal laureaten genieten van een droomreis naar het buitenland en dit op kosten van de maatschappij. De eerst gerangschikte kregen ook nog een bijzondere 'Vlag van de Veiligheid' om deze gedurende één jaar aan hun gebouwen te laten wapperen. Deze trend zette zich voort en in het jaar 1960 was het nu verdwenen locomotieven depot van Aalst bij de gelauwerde. Op een foto (Fig. 1) zien we de huldiging aan het locomotievendepot met hun vlag en het talrijke personeel. Op de achtergrond enkele stoomlocomotieven waaronder de fameuze Canadese loco's Type 29, waarvan de nr. 29013 uit hun depot, de laatste stoomtrein sleepte.

Het locomotievendepot Aalst.

Fig. 1

Als beloning voor het jaar 1960, mochten op 17 april 1961, 700 spoormannen een rondvaart maken in de haven van Antwerpen met twee salonboten. (Fig. 2) Op die afbeelding bemerken we de aankomst op de kade nabij 'Het Steen' te Antwerpen. De man op de voorgrond die naar de fotograaf kijkt, was de heer Van Sinay, baas van het locomotievendepot uit Aalst.

Fig. 2

Meer dan 10 jaar lang mochten jaarlijks een groep laureaten genieten van een vakantie reis naar de kunststeden in Italië. Bij de terugkeer van de reis in 1960 kreeg hun reisleader een bijzonder mooie plakket aangeboden van het DOPOLAVORO, een culturele en socialeducatieve vereniging van de Italiaanse Spoorwegen, te Rome. (Fig. 3).

Fig. 3

Het bronzen plakiet heeft de afmetingen 177x132 mm., met in het middenveld een ingewerkte vergulde medaille met een diameter van 48 mm. waarop een vrouwenhoofd met helm en links de naam VICTORIA. Men bemerkt links laurier- en rechts eikentakken. Daaronder de tekst:

**LAUREATS DU CONCOURS
DE SECURITE S.N.B.C. (Moest zijn S.N.C.B.)
D.L.F.
ITALIA
1960**

Ook kreeg iedere deelnemer een sleutelhanger. (Fig. 4)

Fig. 4

Op de sleutelhanger, met afmetingen 35x32 mm., vooraan de letters **FS** en op de keerzijde tekst in een cirkel: **EN ITALIE / POUR VOTRE / RENDEZ-VOUS / AVEC / LE SOLEIL** en onderaan **CHEMINS DE FER ITALIENS DE L'ETAT**.

In het jaar 1963 werd er door de N.M.B.S. zelf een plakiet uitgegeven, met in het middenveld een rechthoekig klein plakiet. De grote bronzen plakiet blijkt afgegoten te zijn van dat uit Italië van 1960. (Fig. 5)

Fig. 5

De afmetingen zijn maar 172x129 mm. De afmetingen van de kleine plakket 65x50 mm. Daarop zijn drie mannen afgebeeld die een vracht meesleuren en rechtsboven getekend J. WITTERWULGHE en onderaan links L'EFFORT. Op de gegoten plakket onderaan links het logo van de N.M.B.S. (B) en rechts het jaartal (1963). Middenin: **PREVENTION DES ACCIDENTS / DU / TRAVAIL.**

Het jaar 1963 was ook het tienjarige bestaan van de veiligheidscampagne en bij die gelegenheid heeft de N.M.B.S. een medaille uitgegeven ontworpen door graveur RAU, alsook een gelijkaardige sleutelhanger (Fig. 6 & Fig. 7). Van de medaille bestaat een Nederlandstalige en een Franstalige versie, zoals vermoedelijk ook van de sleutelhanger.

Fig. 6

De medaille heeft een diameter van 70 mm., is door RAU geboetseerd en door de firma Fisch gereduceerd en geslagen.

Voorzijde: Een naakte man verrolt een zware schijf, rechts getekend RAU

Keerzijde: bovenaan het logo (B) van de N.M.B.S. met daaronder 1954-1963

Nederlandse versie: **TIEN JAAR / VEILIGHEIDSCAMPAGNE**

Franse versie: **DIX ANS / CAMPAGNE DE SECURITE**

De sleutelhanger heeft 30 mm. als diameter

Fig. 7

Er moet ook nog een derde plakket bestaan, doch hiervan is enkel een foto bekend uit het tijdschrift 'Het Spoor' nr. 96 van augustus 1964. De afmetingen hiervan ontbreken, het lijkt wel groter maar er is toch een gelijkenis met dit van 1960. Twee engelen flankeren nu de plakket. (Fig. 8)

Gedenkplaat aangeboden aan de laureaten door het Dopolavoro ferroviario ter gelegenheid van hun reis in Italië.

Fig. 8

De laureaten die geselecteerd waren om mee te gaan op reis kregen ook nog een kenteken om te dragen op hun kraagomslag (Fig. 9). Afmetingen hiervan 20x15 mm. in koper, groen geëmailleerd met verguld logo van de N.M.B.S. en de tekst SECURITAS.

Fig. 9

Tot welk jaar deze 'Veiligheidscampagne' gelopen heeft is mij onbekend. Misschien werd er aan de reisleader der laureaten jaarlijks zo een plakiet aangeboden. Op zichzelf zou dit al een mooie verzameling zijn. Opmerkelijk is dat dergelijke stukken op ruilbeurzen terecht komen. In feite horen deze thuis in het Spoorwegmuseum van de N.M.B.S. te Brussel. Doch het is algemeen geweten dat onze spoorwegmaatschappij nooit veel aandacht heeft geschonken aan het rijk verleden van haar patrimonium in vergelijking met onze naburige landen.

De 'Veiligheidscampagne' heeft nochtans wel zijn vruchten afgeworpen, maar heeft de N.M.B.S. nadien en nog steeds voor enorme uitgaven geplaatst. De jaarlijkse aankoop van veiligheidsuitrustingen, werkkledij en wasserij voor het personeel is een budget dat jaarlijks zwaar blijft doorwegen op de uitgaven van de maatschappij.

Bron: Tijdschrift 'Het Spoor' nr. 58 (juni 1961), nr. 59 (juli 1961) en nr. 64 (augustus 1964)

ENKELE OPMERKELIJKE RESULTATEN VAN VEILING 104 JEAN ELSÉN & SES FILS S.A.³

Avenue de Tervueren 65

1040 Bruxelles

www.elsen.eu

numismatique@elsen.eu

1470. FRANCE

Médaillon, 1618, G.Dupré. Pierre Jeannin (1542-1623), conseiller du roi et surintendant des finances.

Estimation: 2.000 €

Adjudication: 4.012 €

1554. FRANCE

Médaillier en bois contenant un ensemble exceptionnel de 206 médailles de bronze (modules divers), illustrant les campagnes et le règne de Napoléon Ier, présentées en 14 plateaux sur mesure, accompagnées d'un catalogue descriptif manuscrit.

Estimation: 12.500 €

Adjudication: 17.700 €

³ Met dank voor de toelating tot gebruik van het fotomateriaal.

1601. FRANCE

Médaille, 1880, Roty. Compagnie universelle du canal Interocéanique de Panama.

Estimation: 5.000 €

Adjudication: 8.260 €

1679. ITALIE, ETATS PONTIFICAUX

Série de 32 médailles annuelles de Pie IX (1846-1878) par Cerbara, Girometti, Voigt et Bianchi.

Estimation: 3.000 €

Adjudication: 4.956 €

1691. PAYS-BAS SEPTENTRIONAUX

Médaille, 1740, van Swinderen. Tricentenaire de la découverte de la typographie par Laurens Coster à Haarlem.

Estimation: 750 €

Adjudication: 1.298 €

1699. POLOGNE

Médaille, 1659, J. Höhn (Danzig). Reconquête de la forteresse de Haupt sur la Vistule.

Estimation: 1.000 €

Adjudication: 2.183 €

1710. TURQUIE

Médaille, 1850, Hart (Bruxelles). Régénération de l'Empire Ottoman par le sultan Abdul Mejjid.

Estimation: 3.000 €

Adjudication: 6.490 €

1712. TURQUIE

Médaille (1897), Fonds des vétérants de guerre.

Estimation: 500 €

Adjudication: 9.440 €

1779. Médailles sur les principaux événements du règne entier de Louis le Grand avec des explication. Estimation: 1.000 € - Adjudication: 3.068 €

1809. van Loon, G., Beschryving der Nederlandsche Historipenningen. 4 vols, La Haye, I: 1723
Estimation: 1.250 € - Adjudication: 2.124 €

PAUL DELVAUX

Luc Vandamme

Paul Delvaux werd geboren op 23 september 1897 te Antheit-lez-Huy. In advocaat worden, zoals zijn vader Jean, had hij geen zin. Zijn interesses lagen ergens anders, zeker nadat hij Franz Courtens leerde kennen. Deze schilder overtuigde hem ervan kunstonderwijs te volgen. Hij werd leerling op de Academie voor Schone Kunsten van Brussel en kreeg er les van Joseph Van Neck en Constant Montald.

Constant Montald, gegoten penning van de hand van Armand Bonnetain

Hij stelde voor het eerst tentoon in 1924 met een werk getiteld *Le Sillon*. Nadat zijn moeder stierf in 1933 en zijn vader in 1937, trouwde hij datzelfde jaar met Suzanne Purnal. Het huwelijk liep al snel spaak doch datzelfde jaar maakte hij volgens kenners zijn beste werk. In 1938 ontving hij hiervoor de *Prix de l'Académie Picard*. Hij stelde o.a. tentoon in Parijs op de *Exposition Internationale du Surréalisme*.

Edmond Picard, geslagen medaille van Armand Bonnetain.
Speciaal voor onze voorzitter Marc Vancraenbroeck

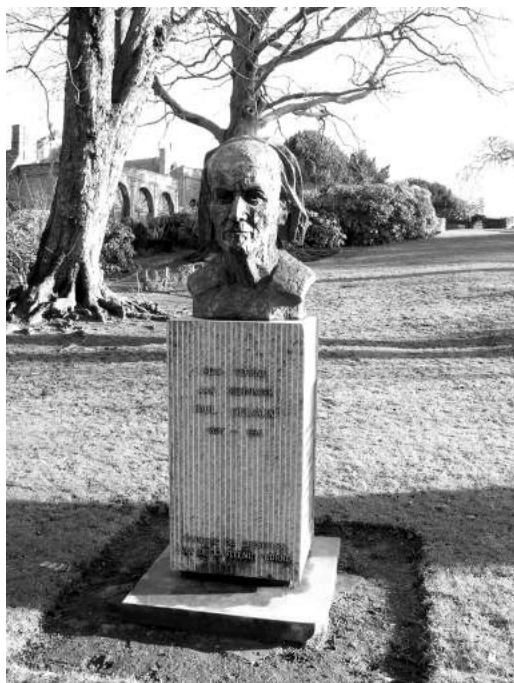
Hij werd vaak ingedeeld bij het Belgische surrealisme, maar daar ging hij niet mee akkoord. Hij vond dit te oppervlakkig. Zelf zei hij over zijn stijl: *"Ik heb mij aangesloten bij het Surrealisme omdat ik er bepaalde elementen aan kon ontleen, maar al gauw heb ik al dat getheoretiseer eromheen laten schieten. Ik heb mij er verre van gehouden omdat ik alle overbodige elementen uit mijn werk wilde bannen"*.

Van 1950 tot 1962 was hij professor monumentale schilderskunst aan de *École Nationale Supérieure d'Architecture et des Arts Visuels* te Brussel. In 1977 werd hij lid van de *Académie des Beaux-Arts de l'Institut de France*. En in 1979 werd hij *Doctor Honoris Causa* aan de Universiteit van Brussel.

Hij verbleef regelmatig aan de Belgische kust en ontmoette er in 1947 zijn oude liefde Anne-Marie De Martelaere met wie hij huwde in 1952.

In 1981 ontmoette hij de Amerikaanse pop-kunstenaar Andy Warhol die van hem een reeks portretten schilderde. Een jaar later werd in Sint-Idesbald, deelgemeente van Koksijde, het Paul Delvaux Museum geopend, dat zeer zeker een bezoek waard is.

Beeldhouwer en medailleur Fernand Vanderplancke maakte in 1990 een buste van de beroemde Belgische schilder. Deze buste kan U bewonderen in het stadspark van Veurne, alwaar Paul Delvaux vanaf 1966 voor de helft van het jaar woonde en overleed op 20 juli 1994.

Zijn voornaamste tentoonstellingen:

Parijs, "Exposition Internationale du Surréalisme", georganiseerd door Marcel Duchamp, 1938.
 Amsterdam, Internationale Tentoonstelling Surrealisme, georganiseerd door André Breton & Paul Eluard, 1938
 Londen, London Gallery, georganiseerd door Edouard Mesens, 1938.
 Brussel, retrospectieve tentoonstelling, Paleis voor Schone Kunsten, winter 1944-45.
 Venetië, XXVIIste Biennale, 1954.
 Rotterdam, Museum Boijmans Van Beuningen, 1973.
 Tokio & Kioto, Nationale Musea van Tokio & Kioto, 1974.

Enkele van zijn prijzen:

Prix de l'Académie Picard
 Reggio Emilia-prijs, 1955
 Rembrandt-prijs, Basel, 1973.

Fernand Vanderplancke maakte niet alleen een buste van Paul Delvaux maar ook een schitterende medaille. De medaille zou gemaakt worden naar aanleiding van de 100ste geboortedag van de schilder maar werd nooit uitgevoerd. De opdrachtgevers vonden de medaille te modern...

Vz. –

De buste van Paul Delvaux in $\frac{3}{4}$ naar links.
Niet getekend maar van de hand van Fernand Vanderplancke.

Kz. Blanco

1996, Mauquoy Medal C°, 70 mm, brons.

Deze medaille werd in 2003 gebruikt door de vzw Numismatica Limburg voor de “leden voor ’t leven”.

Bibliografie

FIDEM, Exposition Internationale de Médailles d'Art contemporaines, 1996, Neuchatel, p.35, n° 27.

Luc Vandamme, De medailles van koningin Elisabeth en Fernand Vanderplancke, een eeuw medaillekunst, Koksijde, 2003, p.220, n° 74.

Cent Cinquante Ans de Vie Artistique, Documents et Témoignages d'académiciens membres de la Classe des Beaux-Arts présentés à l'occasion du cent cinquantième anniversaire de l'Indépendance de la Belgique, Bruxelles, Palais des Académies, MCMLXXX, p.33/34.

http://nl.wikipedia.org/wiki/Paul_Delvaux

<http://www.kunstbus.nl/verklaringen/paul+delvaux.html>

http://www.degrootstebelg.be/dgb_master/100belgen/dgb_delvaux_paul/index.shtml

Beeldhouwer/medailleur

Fernand Vanderplancke

Emile Verhaerenlaan 11

8670 Oostduinkerke

www.vanderplancke.com

fernandvanderplancke@skynet.be

GSM 0475/472929

Bedrijf

Mauquoy Medal C°

Industrieweg 12

2280 Grobbendonk

medal@mauquoy.com

zie verder in dit blad de advertentie.

EN MARGE DE LA MEDAILLE

Nicole Vincent

La numismatique s'occupe de l'étude des monnaies, médailles, distinctions honorifiques et sceaux. Mais, dans chacune de ces quatre grandes sections, il existe bon nombre de sous-sections, parfois ignorées par les numismates. Ainsi, aujourd'hui, nous allons nous pencher sur les breloques et insignes de boutonnière donnés aux officiels et membres des jurys divers lors des expositions internationales et universelles. Nous nous bornerons à vous montrer quelques exemples de ces véritables petits bijoux réalisés par des artistes de renom ou des ateliers réputés pour des expositions organisées en Belgique.

Exposition de Bruxelles 1897.

Insigne de boutonnière pour le jury.

Bronze doré et émail bleu sur la banderolle.

Ø 34,5 mm.

Atelier: R. Derooster, Bruxelles.

Exposition de Bruxelles 1897.

Breloque « Laisser passer général » (sic).

Vermeil.

La breloque a été frappée à 50 exemplaires en or et à 400 exemplaires en vermeil.
 Dimensions: 19 x 39 mm.
 Gravée au nom du Lieutenant Orban de Xivry
 de la Cie. Spéciale Exposition.
 Artiste: Charles van der Stappen (1843-1910).
 Atelier: Wolfers, Bruxelles.

Exposition internationale florale quinquennale de Gand, 1898.

Jeton pour le jury.

Argent.

Ø 27,5 mm.

Artiste: Victor Lemaire (1826-1905) d'après un original au diamètre de 43 mm, gravé en 1839 par Joseph-Pierre Braemt (1796-1864).

Atelier: inconnu (Victor Lemaire ?)

Exposition universelle et internationale de Bruxelles, 1910

Insigne de boutonnière pour le jury.

Dimensions: 33 x 31 mm.

Bronze argenté et émail bleu sur la bordure.

Il existe également des insignes en bronze doré destinés aux membres du jury supérieur. En tout on a frappé environ 1.500 de ces insignes.

Artiste: Jean Lecroart (1883-1967).

Atelier: Fonson & Cie.

Exposition universelle et internationale de Bruxelles, 1910

Breloque avec ruban rouge et vert avec un bouton cousu à l'arrière permettant le port à la boutonnière. Breloque pour le jury des concours d'agriculture et d'horticulture.

Ø 28 mm.

Bronze argenté.

Artiste : Jean Lecroart.

Atelier : inconnu.

Exposition universelle et internationale de Gand, 1913

Insigne de boutonnière pour le jury.

Ø 31 mm.

Bronze argenté avec émail rouge et vert sur toute la surface.

Il existe également un insigne doré au Ø de 37,5 mm, probablement destiné aux présidents des différentes sections.

artiste : inconnu.

Atelier : Fonson & c°, Bruxelles.

Exposition internationale d'Anvers, 1930

Insigne de boutonnière pour le jury.

Dimensions : 37,5 x 29 mm

Bronze argenté et émail rouge sur la banderole en dessous.

Artiste : inconnu (Alphonse Mauquoy ?)

Atelier : Mauquoy & fils, Anvers.

Crédit photographique: Léopold Verbist.

La reproduction des insignes et des breloques est à l'échelle 150 %.

BIBLIOGRAPHIE

- *Histoire numismatique de la révolution belge*, par J.-L. Guioth, Milis, Hasselt, 1844.
- *Médailles historiques de Belgique*, tomes II & III par Alphonse de Witte et Victor Tourneur, Goemaere, Bruxelles, 1891-1914.
- *Le Livre d'or de l'Exposition Universelle et Internationale de Bruxelles en 1910*, par divers auteurs, Rossel, Bruxelles, sans date.
- *Wereldtentoonstelling Gent 1913 in metaal vereeuwigd*, par Eva Wuyts, Numismatica Gandavensis, Gent, 2000.

NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW NIEUW

**OSCAR
DE
CLERCK**

Beeldhouwer, bokser en medailleur

**Luc Vandamme
In samenwerking met
Didier Vanoverbeek
&
Norbert Hostyn**

Catalogus van de medailles en ontwerpen van Oscar De Clerck,
op 200 genummerde exemplaren,
helemaal uitgevoerd in kleur,
kostprijs: 25 euro (verzendingskosten inbegrepen in België voor de 50 eerste
exemplaren)
bestellen door storting van 25€ op rekening IBAN BE30751203561311
SWIFT/BIC AXABBE22 op naam van Limburgse Commissie voor Numismatiek vzw
Met vermelding van uw naam + adres + Oscar De Clerck

Een uitgave van de Limburgse Commissie voor Numismatiek vzw

HET VERHAAL VAN EEN NUMISMATISCHE WEDSTRIJD EN EEN BOEK OVER MEDAILLEUR OSCAR DE CLERCK.

Bij een bezoek aan de Koninklijke Munt in 2007 werd mij door Didier Vanoverbeek de hint gegeven eens iets te doen met “Oscar De Clerck”, een medailleur waarvan nog niet veel werd gepubliceerd. Dat leek mij een goed idee temeer daar de archieven van de Koninklijke Munt hiervoor konden gebruikt worden. Samen met Didier Vanoverbeek en na vele maanden opzoekings- en detectivewerk konden wij uiteindelijk besluiten dat we voldoende gegevens hadden om over te gaan tot een publicatie van de resultaten. We waren er ons wel terdege van bewust dat er zeker nog nieuwe vondsten zouden verschijnen naar aanleiding van ons werk. Die kan men ons trouwens melden op luc.vandamme@telenet.be liefst vergezeld van een digitale foto (minstens 300 dpi) en een goede beschrijving.

Ons leek het een goed idee om meteen mee te doen aan de tweejaarlijkse numismatische prijs van Brugge. Echter daarvoor was dan zeker nog een goede inleiding van de kunstenaar nodig. Een medailleur is nooit alleen maar medailleur maar meestal een kunstenaar die verschillende disciplines beheerst. Maar wie zouden we hiervoor kunnen aanspreken?

De oplossing kwam uit de geboortestad van Oscar De Clerck nl. Oostende. De heer Norbert Hostyn, conservator van het James Ensorstudiecentrum, afdeling van het MuZEE, had immers in 1992 al een tentoonstelling georganiseerd over de gebroeders Oscar en Jan De Clerck. Nooit eerder werd immers een alomvattende tentoonstelling of monografie aan Oscar De Clerck gewijd. Het was dan ook evident dat een Oostendenaar deze taak op zich nam.

Er verscheen van de hand van Dhr. Norbert Hostyn, toen conservator van de stedelijke musea van Oostende, een 68 pagina's tellende biografie met vele foto's van de bijeengebrachte beeldhouwwerken van Oscar De Clerck. Dus, wie kon beter de inleiding schrijven dan Norbert Hostyn? (norbert.hostyn@west-vlaanderen.be)

Het vervolg kennen we: onze inzending werd gediskwalificeerd. De reden was: *Het feit dat de tekst van de biografie van Oscar De Clerck letterlijk op internet – Wikipedia – te lezen stond is in strijd met het reglement, dat verwijst naar “oorspronkelijk”, m.a.w. het mag nog niet gepubliceerd zijn. Een tekst, die letterlijk op internet kan worden gelezen, kan men bezwaarlijk een “onuitgegeven verhandeling” noemen...*

Inderdaad, de biografie is bijna letterlijk gebaseerd op de tentoonstellingscatalogus van 1992 van de hand van Norbert Hostyn. Daar wordt in het boek ook duidelijk naar verwezen. En dus heeft hierin gelijk dat de tekst al eens gedeeltelijk werd gepubliceerd.

MAAR, deze tekst is **zeker niet afgeschreven** van de tekst voorkomend op WIKIPEDIA! Als ik goed ben geïnformeerd en als ik de geschiedenis van dit artikel bekijk op WIKIPEDIA, blijkt de auteur zich bijna woordelijk gebaseerd te hebben, zeg maar afgeschreven te hebben, van de tentoonstellingscatalogus van de hand van Norbert Hostyn. Dit is toch de situatie volledig omkeren!

Ik geef hierbij nog enkele reacties van de juryleden (die mij officieel niet bekend zijn) op de tekst:

Zeer degelijk uitgewerkte catalogus met ruime aandacht voor het numismatische oeuvre van de kunstenaar. Alles systematisch en goed gedocumenteerd en voorzien van een uitgebreide bibliografie. Als studie mis ik toch een algemeen besluit met bvb. een waardering van de kunstenaar (zeker voor zijn numismatisch oeuvre) t.o.v. de andere medailleurs van zijn tijd. (punten: 6/10)

Een vrij populair “wetenschappelijk” werk, vlot geschreven in keurige taal. Praktisch foutloos naar stijl en letter. Een mooi overzicht van de werken van de medailleur. De biografische schets is informatief, bij de onderwerpen mocht toch wel wat meer duiding komen. Anderzijds is het een vrij goed gedocumenteerd werk, er is meestal wel een goede verwijzing of bibliografie aanwezig. (punten: 8/10)

Zeer interessant, maar inleiding te lang en tekst te langdradig. Illustraties zeer goed en zeer duidelijk.

Het werk is heel eenvoudig te lezen, nogal sober voorgesteld? Misschien naar te weinig informatiebronnen gezocht om het werk breder uit te werken. (punten: 5/10)

Degelijk werkje, leerrijk en interessant. (punten: 6.5/10)

Uitstekend gedocumenteerde en wetenschappelijk goed onderbouwde studie. Slechts enkele opmerkingen. Vermoedelijk is Oscar de Clerck nooit opgetreden als graveur maar wel als modelleur van bas-reliëfs die als basis dienden voor stempels vervaardigd met een reductiebank. Er is voortdurend sprake van medailles in tombak. Is dit, ondanks wellicht de uitspraken van de Koninklijke Munt, wel zo en wordt niet brons of messing bedoeld? Het overlijdensjaar van Albert De Ridder – 2003- is vergeten. Er bestaat een “familiewebsite” van zijn dochter die nu in Tjechië verblijft. Goed gestructureerd, informatief en vlot leesbaar. Veel oorspronkelijk onderzoek en uitstekende verwijzingen. (punten: 18/20)

Een zoektocht op het internet heeft dit vermoeden bevestigd: de biografie blijkt omzeggens letterlijk te zijn overgenomen van de tekst op Wikipedia, zonder dat dit is aangegeven. Bijgevolg hebben we het eerste deel (de biografie van de hand van Norbert Hostyn) gediskwalificeerd en enkele het tweede deel geciteerd, logischerwijze op een maximum van 5 i.p.v. op 10 punten. Dit tweede deel bestaat vooral uit “praatjes bij plaatjes”, wat –gelet op het onderwerp- misschien ook moeilijk anders kon. Wel heeft de auteur gebruik kunnen maken van informatie uit de archieven van de Koninklijke Munt, die tot nog toe niet was gepubliceerd.

Van Eddy Schutyser, voorzitter K.M. Numismatica Brugge en Het Vrije, kreeg ik nog de volgende opmerking: Let wel, de inzending is in feite de beste inzending die we hebben mogen ontvangen en had gerust de eerste prijs kunnen wegkapen, ware de tekst van de biografie niet letterlijk die van het internet.

Luc Vandamme
Didier Vanoverbeek.

De reactie van Norbert Hostyn:

*Bedankt voor het toesturen van de publicatie Oscar De Clerck... Ziet er puik uit!!!
Tekst op Wikipedia: dat is het voor en na van Wikipedia...een zegen en een gesel tegelijk.
Maar uw argumenten waren nochtans ijzersterk. Wat dom dat de jury dat niet inziet !!! Maar soms zoeken ze een argument om totaal andere redenen...
En zo word je op de duur nog een dief van je eigen tekst!*

*Ik heb het nog eens meegemaakt met mijn artikel over Alfred Stevens. Een jonge arrogante studente beweerde onlangs dat ik die had geplagieerd uit haar eindwerk. Mijn tekst is minstens 20 jaar geleden gepubliceerd. 't Was rap gedaan...
Of nog: een gidse publiceert voor enkele jaren een reeks artikelen over de oesterteelt in Oostende... ik kon er zo mijn boek uit de jaren '70 over de oesterteelt naast leggen!*

In de muziek heten ze dat “coveren”!

Hierbij enkele zinnen uit de catalogus van Dhr. Hostyn die zo goed als letterlijk werden overgenomen op Wikipedia (iedereen die dit wil nakijken kan bij mij een kopie ontvangen van deze catalogus):

Oscars ouders waren mensen van eenvoudige afkomst: hun voorouders waren hoveniers, kleermakers of beoefenden andere eenvoudige beroepen. Er waren geen artistieke precedenteren in de familie...

Jan (1881-1962) werd kunstschilder...

Oscar De Clerck begon zeevaartkundige studies te Antwerpen, maar gaf die op om leerling te worden aan de Gentse Academie (1909-1913), na een korte studieperiode aan de Brugse Academie.

Zo was Jan goed bevriend met de te Oostende wonende kunstschilder en museumconservator Hendrik Permeke...

Later in de Godshuizenstraat 4 (na W.O.I tot Edith Cavellstraat omgedoopt)...

Werd hij in november 1908 in zijn geboortestad, in zijn ouderlijk huis bovendien, medestichter van de Cercle Artistique d'Ostende, een initiatief van – vooral – zijn broer Jan. De meeste Oostende kunstenaars van toen – met uitzondering van James Ensor en Léon Spilliaert – werden lid van deze kunstkring:

Bij het uitbreken van de oorlog vluchtte de familie De Clerck naar Groot-Brittannië per vissersboot.

Oscar De Clerck volgde er een tijdlang les bij de beeldhouwster Scott.

Enz....

RECHTZETTING

Betreft: Flash Medailles 13e jaargang nr. 3 – 38

Beschrijving op pagina 71: 135^e anniversaire / 1988 Medaille A. Darville

De keerzijde wordt toegeschreven aan Harry Elstrom. Deze tekstzijde werd gegraveerd in de matrijs door Paul Huybrechts (echter niet gesigneerd).

**LIMBURGSE COMMISSIE VOOR NUMISMATIEK vzw
&
vzw PROMOTIE VAN DE MEDAILLE**

**NATIONALE NUMISMATISCHE RUILBEURS
MET ALS THEMA UITSLUITEND**

**MEDAILLES & PENNINGEN
JETONS
ERETEKENS
JUWELEN**

**EUROVOLLEY CENTER
Beneluxlaan 22 – 1800 Vilvoorde
Tel. 02/2571616 – zalen 006 en 008**

Zaterdag 18 september 2010

**Van 13.00u tot 16u30 – de 13.00h à 16.30h
Von 13.00uhr bis 16.30 uhr – 13.00 a.m. till 16.30 p.m.**

**Alle info bij André Poels – De Panestraat 84 – 3550 Heusden-Zolder - 011/537057
Of bij Willy Faes – Rozenlaan 11 – 1853 Grimbergen – tel. 0478/492207**

DE KAT OP DE MEDAILLE.

Dr. G. Stautemas

Nog voor de hond als huisdier werd gehouden was de kat ongeveer 2000 v. Chr. al door de Egyptenaren gedomesticeerd. Sindsdien speelt zij een belangrijke rol in de mythologie van zowat alle volkeren verspreid over gans de wereld. Zelfs in onze moderne gerationaliseerde maatschappij zijn we niet ongevoelig voor de mythen rond de kat. Maar zeer merkwaardig zijn de wijzigingen in de duiding van haar mythologische rol die in de loop der tijden optraden.

De medaille.

Joachim Jean (1905 – 1990)
1967, Monnaie de Paris, Edition de Club Français de la Médaille
Geboetseerde stempel gereduceerd, geslagen in brons, diameter 81 mm.
Bulletin CFM 15 p. 37 - Catalogus General MP 4** p. 1006

Voorzijde:

We zien de kop van een Angora kat 'en face' afgebeeld met rechts langs de rand en ter hoogte van haar snorharen de handtekening van de medailleur.

De Turkse Angorakat is een van de oudste kattenrassen en is al beschreven in de 15de eeuw. Door hun luxe en intelligente uitstraling werden ze vaak als geschenk aangeboden en geraakten zo verspreid over gans Europa. Vooral aan het Franse Hof maakte deze kattensoort furore en had er de bijnaam Franse Kat. Naderhand werd zij gekruist met andere soorten en mede door de toenemende populariteit van de Perzische kat geraakte ze in het begin van de 19de eeuw met uitsterven bedreigd. Nu zijn er in Turkije, Nederland en de Verenigde Staten fokprogramma's opgezet om dit mooie kattenras een nieuw leven in te blazen.

Keerzijde:

Langs de rand: 'Ami du soleil, venu de la nuit des temps' (Vriend van de zon, uit de nacht der tijd gekomen). In het midden een kat die een cobraslang heeft gedood. Links van haar de zon en rechts de maan en sterren. Op de achtergrond rechts twee piramiden.

Deze setting verwijst naar de Egyptische mythologie, vandaar de afbeelding van piramiden. In het 'Egyptisch Dodenboek' doodt een kat de kwaadaardige slang Apophis en snijdt haar in stukken. Hiernaar wordt verwezen door het afbeelden van een kat met de dode cobraslang.

In de Egyptische mythologie wordt de godin Bastet voorgesteld als een kat. Dit is de godin van vreugde, dans, muziek en feest, maar ze had ook de macht om een zonsverduistering op te roepen (vandaar een zon op de medaille) en was ook een vruchtbaarheidgodin. Tijdens de Ptolemaeïsche periode in Egypte werd Bastet door de Grieken gelijkgesteld aan Artemis en verschoof haar domein van zons- naar maansverduisteringen (de maan en sterren op de medaille).

Ook bij de **Kelten** stond de kat in hoog aanzien.

In de **Germaanse mythologie** wordt de wagen van Freya (de godin van de vruchtbaarheid) door wilde katten door de wolken getrokken.

Pas in de **middeleeuwen** associeert men de kat met het negatieve. Zij wordt de bondgenote van de heks. De Ierse kattenstoet dankt haar herkomst aan dergelijke kattenlegende.

In tal van streken in Europa en Amerika is men er **vandaag** nog van overtuigd dat een zwarte kat ongeluk brengt als ze je pad kruist en van je wegloopt.

Ook in allerlei **kinderverhalen** komt de kat als symbool van het kwaad voor. Zo heeft de boze tovenaars van de smurfen een kwaadaardige kat tot metgezel. In **tekenfilms** speelt de kat altijd de rol van de gemene schurk tegenover de sympathieke muis.

DE NABESTAANDEN REGELING OF SCHENKEN DOET DENKEN!

Luc Vandamme

Weet U al wat er met Uw verzameling moet gebeuren wanneer U komt te overlijden? Weten Uw erfgenamen het ook? Staat U daar wel eens bij stil? Weten Uw erfgenamen iets af van Uw verzameling? Kennen zij de waarde ervan?

Allemaal vragen die de moeite waard zijn om er eens bij stil te staan.

Er zijn vele mogelijkheden, maar hoe dit precies aan te pakken? We kunnen volgende stappen onderscheiden:

1. Wat doet U als verzamelaar best tijdens Uw leven?
2. Hoe kennen Uw erfgenamen de waarde van Uw verzameling?
3. Hoe pakken zij best de verdeling/verkoop van Uw verzameling aan?

Wat te doen tijdens Uw leven?

U doet uiteraard wat U wilt met Uw verzameling. Wenst U ze vóór Uw dood te verkopen, dan is dit artikel niet voor U bedoeld.

De meeste onder ons kunnen echter het verzamelen niet laten, en verzamelen bij manier van spreken tot hun laatste snik. Onze nabestaanden moeten dan maar zien wat ze ermee doen! U weet waarschijnlijk precies wat U hebt, maar Uw omgeving is hiervan meestal niet op de hoogte. Soms mag de partner zelfs niet weten wat men eraan uitgeeft. Of wat een zeldzame keer ook gebeurt: de partner denkt dat men er veel aan uitgeeft en later blijkt dan dat de verzameling maar een allegaartje is van prullen. De gelden werden dan duidelijk aan andere geneugten besteed!

Best is Uw verzameling vast te leggen in één of ander systeem met verwijzing naar literatuur of catalogi. Waarbij de weergave van de kwaliteit en de zeldzaamheid zeker niet uit het oog mag verloren worden.

Neem eens de gelegenheid te baat om dit met Uw partner en/of erfgenamen te bespreken. Leg Uw wensen vast, en doe dit ook schriftelijk. Dit kan ook als onderdeel van een testament dat U dan best notarieel laat registreren.

Uw nabestaanden kennen er niets van en U heeft geen testament of geschreven instructies!

Wat kunnen Uw erfgenamen doen?

Haast en spoed is zelden goed! Hebben zij momenteel geen financiële noden, dan doen ze best voorlopig niets. Laat alles een half jaar bezinken en neem dan rustig de tijd. Opgepast! Ga ondertussen NOOIT de verzameling "poetsen". U poetst zeer zeker de waarde ervan weg... mocht dat al nodig zijn, laat dit over aan specialisten.

De eerste vraag die zich stelt is: wat is de verzameling waard? En de oplossing is niet eenvoudig. Is de verzameling compleet, is ze van goede kwaliteit, wat is het onderwerp van de verzameling, enz... Als U de prijzen hebt bijgehouden van al Uw aankopen, dan kan dit al een aanwijzing zijn. Uw aankopen kunnen echter al zeer oud zijn en de prijzen niet meer up to date.

De financiële waarde van een verzameling zal nooit de aankoopprijs zijn, maar kan zowel hoger als lager liggen. Voor recente stukken is ze meestal lager, en kan het verschil tussen aankoop- en verkoopwaarde vrij groot zijn en oplopen tot 50%. Oudere verzamelingen echter kunnen inmiddels heel wat meer waard zijn dan de prijzen die er in de tijd voor zijn betaald.

Wat zal dan de waarde zijn van de collectie? Laat U hiervoor begeleiden door een specialist terzake. Voor eenvoudige en courante verzamelingen kan U een beroep doen op een bestuurslid van de club waar Uw partner bij aangesloten was. Deze kan U eventueel verder doorverwijzen naar een specialist

binnen de Promotie van de Medaille vzw. U kan natuurlijk ook de verzameling eerst laten schatten door een beroepsnumismaat. Ook dit kost wat geld, maar kan een zeer goede aanduiding zijn van de waarde van de collectie. Zo voorkomt U zeker bedrogen te worden.

Op basis van deze schattingen kan de verzameling dan desgevallend worden verdeeld over de verschillende erfgenamen. Maar sommige zoniet alle erfgenamen zullen hun deel allicht willen verkopen. Een tweede belangrijke vraag is dan natuurlijk, langs welk kanaal gebeurt dit het best?

Het beste kanaal voor de verkoop van de verzameling hangt af van de aard van de collectie. Gaat het om een collectie degelijke munten die echter helemaal niet zeldzaam zijn, dan kan de vereniging waar de verzamelaar lid van was, ze vaak aanbieden op haar eigen ledenveiling. De kosten zijn hier nihil of zeer miniem, en de kans op verkoop vrij groot.

Gaat het om een verzameling van betere en zeldzame stukken, dan is de veiling van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde vzw aangewezen. Ook hier zijn de kosten minimaal, en U bereikt meteen een veel groter publiek met meer mogelijkheden.

Gaat het om echte topstukken, dan zal een koper vinden veel moeilijker zijn! Dit kan U oplossen door de stukken aan te bieden via een veiling, liefst georganiseerd door een firma gespecialiseerd in numismatiek. In de Muntklapper maken een aantal firma's reclame voor hun veilingen. Hoewel de kosten hier nogal eens kunnen oplopen, kan het toch zeker de moeite waard zijn om een beroep te doen op hun kunde. De collectie is immers waard wat de laatste bidder ervoor betaalt!

Heeft de collectie slechts een geringe waarde, doe ze dan cadeau aan een geïnteresseerd kleinkind. U doet hem/haar er zeker een groot plezier mee en hij/zij wordt hopelijk een nieuwe aanwinst voor een club en de numismatiek.

Heeft de collectie een zeer grote culturele waarde, dan kan U ze ook altijd verkopen aan bijvoorbeeld de Koning Boudewijnstichting. De collectie van wijlen mevrouw Marie-Louise Dupont kwam zo uiteindelijk terecht in het Munt- & Penningkabinet te Brussel, waar we er allemaal kunnen van genieten, na afspraak uiteraard. Momenteel zijn er zelfs een aantal tentoongesteld!

De techniek van het duo-legaat.

Het duolegaat is een dubbele testamentaire beschikking. Hierbij geeft U een bepaald deel van Uw vermogen aan de door U gekozen vereniging (vb. de Promotie van de Medaille vzw). U legt deze hierbij de last op om alle successierechten te betalen, ook die van de andere erfgenaam(en). Deze techniek leidt ertoe dat de legataris(sen) een groter onbelast deel erven.

Een voorbeeld maakt dit duidelijk.

Jan heeft geen kinderen. Hij laat € 250.000 na aan zijn nichtje Inge. Zonder duo-legaat betaalt Inge volgende successierechten:

€ 75.000 × 45% = € 33.750

€ 50.000 × 55% = € 27.500

€ 125.000 × 65% = € 81.250

Of in totaal : € 33.750 + 27.500 + 81.250 = € 142.500.

Er blijft slechts € 107.500 over!

Jan heeft geen kinderen. Hij laat via duo-legaat € 150.000 aan zijn nichtje Inge en € 100.000 aan De Promotie van de Medaille vzw. De vereniging betaalt alle successierechten, zijnde:

€ 100.000 × 8,8% = € 8.800 op haar deel en € 33.750 + 27.500 + (25.000 × 65% of € 16.250) = € 68.750 op het deel van Inge

of in totaal € 8.800 + 68.750 = € 77.550

Inge ontvangt € 150.000 of € 42.500 meer!

De vereniging verdient € 100.000 – 77.550 = € 22.450!

Er is maar één verliezer... Vlaanderen.

Wenst U meer informatie, dan kan U altijd even mailen naar luc.vandamme@telenet.be of te rade gaan bij Uw notaris of bekwame bankier.

MEDAILLES EN JETONS VAN VILVOORDE

In vergelijking met onze buursteden zoals Mechelen, Leuven, Brussel en vele andere steden zijn er relatief weinig medailles gemaakt van Vilvoordse personen of gebeurtenissen waardoor er weinig informatie of literatuur ter beschikking is over dit onderwerp.

Om deze leemte op te vullen werd deze eerste catalogus in eerste instantie gemaakt op basis van mijn eigen verzameling en verder op basis van de eerder beperkte informatie die er bestaat in de numismatische literatuur over ons onderwerp. Vrienden en kennissen hebben ook hun bijdrage geleverd door hun materiaal en informatie ter beschikking te stellen.

Ik behandel het onderwerp zeer algemeen. Dat wil zeggen dat iedere medaille waar "Vilvoorde" op staat in principe in aanmerking komt om opgenomen te worden in de catalogus. Ieder medaille moet ons haar verhaal kunnen vertellen.

Volgende rubrieken worden behandeld:

Atletiek, basket, biljart, boogschieten, brandweer, carnaval, Debavay kring, devotie, duivensport, gevangenis, geweer- en pistoolschieten, hobbyclub, horeca, landbouwcomice, landbouwprijskamp, les amis de l'horticulture, lopen, LRV, muziek, oorlog, personen, politie, politiek, pomologie, protestantisme, Renault, rolschaatsen, scholen, stad Vilvoorde, turnen, varia, verzekeringen, voetbal, waterski, wielrennen, zwemmen.

Deze catalogus van Vilvoordse medailles zou onvolledig zijn zonder het thema van de in 1853 voor het eerst in Vilvoorde gehouden landbouwprijskamp te behandelen. De medailles van de landbouwprijskamp vormen dan ook een belangrijk onderdeel van dit werk. Zij tonen ons niet alleen de ontwikkeling van de landbouwprijskamp van 1853 tot heden doch ook de evolutie van de medailles zelf over deze periode.

Van iedere medaille probeer ik zoveel mogelijk informatie te verzamelen zoals opdrachtgever, gevierde persoon, gebeurtenis, ontwerper, medailleur, atelier, metaalsoort, oplage en voorkomen. Dit is een hele opgave. De informatie die heden in mijn bezit is, is in deze catalogus verwerkt, maar die is nooit als volledig te aanzien. Ik hoop daarom in de toekomst van vele lezers en verzamelaars nieuwe informatie te mogen ontvangen over de gecatalogeerde stukken maar ook over stukken die nog niet zijn opgenomen of die mij onbekend zijn. Aanvullingen en foutmeldingen altijd welkom.

Deze catalogus is het resultaat van 15 jaar verzamelen van medailles en jetons van de Stad Vilvoorde of Vilvoorde algemeen.

Ik hoop binnen twee à maximum drie jaar een tweede en volledig herwerkte en aangevulde versie van deze catalogus te kunnen uitbrengen. Geïnteresseerden kunnen mij bereiken op volgend adres:

Marc Van Steen - p/a Mechelsesteenweg 277 - 1800 VILVOORDE - Tel: 02/253.18.81 - Fax: 02/253.07.90 - marc@van-steen.be

Ongeveer 300 medailles van 1825 tot heden worden besproken.
136 pagina's
Afbeeldingen in kleur.

Prijs 30€ verzending inbegrepen

Te storten op rek: 828-9965005-73 van Marc Van Steen

DEUX BELLES ŒUVRES DE JULIEN DILLENS

Marc Vancraenbroeck

Dans mon ouvrage sur les médailles de l'Université libre de Bruxelles, figurent deux œuvres de Julien Dillens qui méritent qu'on les mentionne à nouveau.

Il s'agit d'abord de la plaquette, éditée par la Monnaie Royale en 1958 pour le IIIème Congrès Mondial de Cardiologie et consacrée à la physiologie⁴.

Cette plaquette découle d'un bas-relief en bronze de Dillens, offert, en 1894, au maître Paul Héger (1846-1925)⁵ par ses élèves et ses amis pour orner le nouveau laboratoire de physiologie, érigé au parc Léopold, pour son ami par les soins d'Ernest Solvay (aujourd'hui le lycée Emile Jacqmain). Cette œuvre fut transférée ultérieurement à la Faculté de Médecine de l'U.L.B. et la plaquette découle d'un plâtre pris sur le bas-relief de bronze et réduit par les soins d'Oscar De Clerck.

Cette « œuvre symbolise sa pensée (celle de Dillens) qui est aussi la nôtre, et celle de notre science.

Le vieillard tient en main un cœur qui bat – Son attitude calme, son front réfléchi et son œil profond et scrutateur disent ses méditations et affirment ses ignorances et ses connaissances. Ses incertitudes éveillent l'espoir qu'entraîne la quiétude : le savoir ira s'élargissant.

*La vie l'englobe ; il l'admire : la fougère se déroule, les fleurs s'ouvrent, sur la branche les oiseaux causent et gazouillent ... »*⁶. Sous le bronze figurent ces vers d'Emile Verhaeren, ami et parent de Paul Héger.

*Hélas ! quels temps versés au gouffre des années,
Et quelle angoisse, ou quel espoir des destinées,
Et quels cerveaux chargés de noble lassitude,
A-t-il fallu pour étayer un peu de certitude.*

⁴ Marc VANCRAENBROECK, *Mémoire de métal – L'Université libre de Bruxelles en médailles, plaquettes et jetons*, page 27, n° 3.2.4.3 – Archives de l'Université libre de Bruxelles, Bruxelles 1999

⁵ Sur Paul Héger, voir « Mémoire de métal », page 139, n° 6.40

⁶ Extrait du discours du professeur Jean Demoor, prononcé lors de l'inauguration solennelle du groupe de constructions universitaires offertes par la C.R.B. Educational Foundation et des bâtiments de l'Ecole de Médecine offerts par la Rockefeller Foundation, les 23, 24 et 25 juin 1930. Le sujet de son discours était : « *La science physiologique au cours des cinquante dernières années* » - Editions de la Revue de l'Université de Bruxelles – Bruxelles 1930.

La deuxième œuvre est celle consacrée au professeur Léon Vanderkindere (1842-1906) et qui est reprise dans « Mémoire de métal », page 183, n° 6.78 et fut éditée chez Wolfers Frères.

Elle est la réduction d'un portrait en bronze de Dillens, offert au professeur pour ses trente années de professorat en 1902.

Au droit, le buste du professeur, très en relief et bien marqué et au revers, Clio, la Muse de l'Histoire, magnifique représentation de femme, aux voiles légers, mais à la figure grave, symbole parfait de ce qu'elle représente et significative de l'œuvre du professeur d'histoire qu'était Vanderkindere.

AAMBEELDEN en SMEDEN

DEEL 1

Theo Govaerts

Collectie medailles van een fervente verzamelaar van aambeelden die graag het ijzer smeedt terwijl het heet is⁷.

1. De Duitse Smid

- Vz. Medaille 1917 der Königl. Kommandatur der Residenz Berlin.
Ter gelegenheid van de verjaardag van de keizer. Gekroonde adelaar met zwaard en scepter.
Getekend rechts Jakob Plessner (Joodse beeldhouwer °1871).
- Kz. Der Deutsche Schmied - Zur Erinnerung an den 27. Januar 1917.
Buste van een sterke smid met een voorhamer op hoogte in beweging.
Gietijzer - 102 mm in een verguld etui met Pruisische adelaar.

2. Industriële kunst

⁷ Volgende beroepen behoorden tot de gilde der smeden: slotenmakers, helm- en koperslagers, stangen- of toommakers, zadelmakers, blanksmeden, messen- en scharenmakers, hoefsmiden, degenmakers, ankersmeden, buks- en geweer makers, geel- of kopergieters, vuurwerkmakers en nagelmakers.

- Vz. ART APPLIQUE A L'INDUSTRIE (rondom). VULCAIN SOUMETTANT SON TRAVAIL A MINERVE (beneden).
Getekend onderaan rechts ROTY.
- Kz. Ministere de L'INSTRUCTION PUBLIQUE DES BEAUX ARTS.
Rechthoekige open ruimte voor tekst in het midden omgeven met lauwertwijen.
Frankrijk, 80 mm, goudbrons.

3. Nijverheidsschool Antwerpen

- Vz. Halfnaakte arbeider rustend op aambeeld, omgeven met werktuigen: o. a. een hamer, een smeedtang, een motor, twee tandwielen, een schroevendraaier en een schaaaf. Op de achtergrond: de werkplaatsen zelf.
Gegraveerd: SELLESLAGS G. 1899 - 1924
Getekend Alf. MAUQUOY.

Kz. BOND DER GEDIPLOMEERDE OUDLEERLINGEN DER NIJVERHEIDSCHOOL VAN ANTWERPEN.

Bovenaan: Het Steen en 2 vlaggen.

Onderaan: in eikenloof een hamer en een tandwiel.

1938, achthoekige medaille 59 x 77 mm, brons.

4. Wereldtentoonstelling Luik 1930

Vz. EXPOSITION INTERNATIONALE DE LIEGE 1930.

Halfnaakte gespierde smid rugwaarts zittend op een aambeeld met in de hand een voorhamer. Getekend links beneden J. WITIERWULCHE SCULPSIT en rechts beneden H. DUPOND FEGIT.

Kz. GRANDE INDUSTRIE SCIENCES & APPLICATIONS ART WALLON ANCIEN.

Onderaan: de Maas overspannen met een brug.

Bovenaan: zicht op de stad Luik.

Getekend links onder: J. WITTERWULGHE

Brons, 70 mm.

5. Prijskamp van Hoefsmederij

Vz. Naakte hoefsmid welke met hamer en aambeeld een stuk ijzer bewerkt.

Getekend links boven: J. Witterwulghe.

- Kz. CONCOURS DE MARRECHALERIE BRUXELLES 1958
PRIJSKAMP VAN HOEFMEDERIJ BRUSSEL 1958
Gesloten lauwerkrans met middenin bovenvermelde tekst.
Brons, 35 x 50 mm.

6. De Grote oorlog 1914 - 18

- Vz. L'ALLEMAGNE - RETABLIT - L'ESCLAVAGE - 15 Mai 1916 (rondom).
Smid met gekruiste armen rustend op zijn aambeeld omgeven met specifieke werktuigen en een lederen voorschot gewikkeld over het aambeeld.
Getekend: G. DEVREESE 1923 rechts beneden boven het tandwiel.
- Kz. CARDINAL MERCIER - AD MAX - TENIR - L THEODOR - H PIRENNE
4 bustes naar links. Uiterst links 1914 - 18.
1923, brons, 70 mm.

7. Wetenschap en industrie

- Vz. Een zittende antiek geklede vrouw houdt in haar rechterhand een brandende toorts en in haar linkerhand een paginabladzijde vast van een wetenschappelijk boek. Zij wordt geconfronteerd met een smid leunend op zijn aambeeld. In de achtergrond dampende schoorstenen van industriële gebouwen. Links vellen papier met vermelding SCIENCE. Beneden 1885 - 1935. Getekend G. DEVREESE rechts.
- Kz. Société Belge des INGENIEURS et des INDUSTRIELS.
Gebouw waar de zetel gevestigd is van de hierboven vermelde vereniging.
Brons, 75 mm.

8. Wereldtentoonstelling Brussel 1897

- Vz. EXPOSITION INTERNATIONALE BRUXELLES 1897.
De god van de smeden Vulcanus schudt de hand van een godin. Zij worden beiden omarmd door de godin van de verzoening.
Getekend: Jul. LAGAE scult en WOLFERS fecit.
- Kz. KONINKRIJK BELGIE - ROYAUME BELGE.
Gekroond wapenschild van België, vastgehouden door twee rechtopstaande leeuwen.
Rond het wapenschild hangt onderaan een ereteken en een wimpel met de leuze:
L'UNION FAIT LA FORCE.
Brons, 70 mm.

9. Wereldtentoonstelling Wenen 1873

- Vz. FRANZ JOSEPH I - KAISER VON OESTERREICH, KOENIG VON BOEHMEN, APOST. KOENIG VON UNGARN (rondom).
In het midden: hoofd van Franz Joseph I., naar rechts gericht.
Getekend onderaan J. TAUTENHAYN.
- Kz. WELTAUSSTELLUNG 1873 WIEN (rondom).
Een zittende vrouw ontvangt een krans van een staande dame. Daarachter een jonge man met hamer, aambeeld en een ploeg.
Getekend K. SCHWENZER.
Beneden in de afsnede: **DEM VERDIENSTE**
1873, brons, 70 mm.

10. Wereldtentoonstelling Wenen 1873

- Vz. FRANZ JOSEPH I - KAISER VON OESTERREICH, KOENIG VON BOEHMEN, APOST. KOENIG VON UNGARN (rondom).
In het midden: hoofd van Franz Joseph I., naar rechts gericht.
Getekend onderaan J. TAUTENHAYN.
- Kz. WELTAUSSTELLUNG 1873 WIEN (rondom).
Putto bekranst 2 arbeiders, links een zittende arbeider met een tandwiel, rechts een smid met hamer, aambeeld en werktuigen.
Getekend K. SCHWENZER.
Beneden in de afsnede: **DEM MITARBEITER.**
1873, brons, 70 mm.

11. Wereldtentoonstelling Parijs 1900

- Vz. L'EXPOSITION DE PARIS 1900 (rondom).
Gekroonde stadsgodin met lauriertwijn, rechts 1900 onder een stralende afgaande zon.
Getekend links: GEORGES LEMAIRE
- Kz. Bovenaan: rechthoekige lege schrijfruimte met daaronder een luchtschip, gereedschappen,
een aambeeld, een wereldbol en een fototoestel met doek op een statief.
1900, brons, 54 mm.

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium

w w w . m a u q u o y . c o m

Medals

Decorations

Awards

Engraving

Stamps

JAARLIJKS LIDGELD**België: 40€****Buitenland: 45€****COTISATION ANNUELLE****Belgique: 40€****Étranger: 45€**

Dit lidgeld geeft recht op een genummerde kunstmedaille en aan vier nummers van de "Flash Medailles".

Cette cotisation donne droit à une médaille d'art numérotée et à quatre numéros "Flash Médailles".

BANKREKENING/COMPTE FINANCIER: BANQUE BNP PARIBAS-FORTIS 210-0297504-57

IBAN: BE09 2100 2975 0457 BIC/SWIFT: GEBABEBB

op naam van/au nom de: PROMOTIE VAN DE MEDAILLE / PROMOTION DE LA MÉDAILLE

JAARLIJKS LIDGELD**België: 40€****Buitenland: 45€****COTISATION ANNUELLE****Belgique: 40€****Étranger: 45€**

Dit lidgeld geeft recht op een genummerde kunstmedaille en aan vier nummers van de "Flash Medailles".

Cette cotisation donne droit à une médaille d'art numérotée et à quatre numéros "Flash Médailles".

BANKREKENING/COMPTE FINANCIER: BANQUE BNP PARIBAS-FORTIS 210-0297504-57

IBAN: BE09 2100 2975 0457 BIC/SWIFT: GEBABEBB

op naam van/au nom de: PROMOTIE VAN DE MEDAILLE / PROMOTION DE LA MÉDAILLE

JAARLIJKS LIDGELD**België: 40€****Buitenland: 45€****COTISATION ANNUELLE****Belgique: 40€****Étranger: 45€**

Dit lidgeld geeft recht op een genummerde kunstmedaille en aan vier nummers van de "Flash Medailles".

Cette cotisation donne droit à une médaille d'art numérotée et à quatre numéros "Flash Médailles".

BANKREKENING/COMPTE FINANCIER: BANQUE BNP PARIBAS-FORTIS 210-0297504-57

IBAN: BE09 2100 2975 0457 BIC/SWIFT: GEBABEBB

op naam van/au nom de: PROMOTIE VAN DE MEDAILLE / PROMOTION DE LA MÉDAILLE

Fleur de Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop – verkoop – veiling

Lea Vandenbruwaene

Burgstraat 139 te 9000 Gent

tel. 09-2333138 fax 09-2259397 info@fleurdecoin.be

www.fleurdecoin.be

open : ma, di, do, zat 14-18 u / vrij 10-18 u

Int. Numismatique Cie

DESALDELER – CREMERS

VERKOOP – AANKOOP

Antieke munten – Beleggingsmunten – Zilver
Goud – Eretekens – Medailles – Bankbiljetten
Oude aandelen – Heraldiek – Sigillografie
Boeken en numismatische benodigdheden

Op afspraak

RUE DES ECOLES 23 – 5670 VIERVES

Tel. & Fax : 060 / 39.92.38

WILLEM VAN ALSENOY

Oudaan 6, 2000 ANTWERPEN

Tel. & Fax 03 / 232.14.29

GSM 0495 / 51.10.16

E-mail : willem@vanalsenoy.com

Website : <http://www.vanalsenoy.com>

AAN- EN VERKOOP VAN MUNTEN
REGELMATIG OPENBARE VEILINGEN
GROTE KEUZE IN BOEKEN EN BENODIGDHEDEN